

मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७८

मर्चवारी गाउँपालिका

लुम्बिनी प्रदेश

रायपुर, रुपन्देही

प्रस्तावना:

मर्चवारी गाउँपालिका वासीहरूलाई संविधान प्रदत्त स्वास्थ्य सम्बन्धी हक र अधिकार सुनिश्चित गर्न र "नेपालको संविधानको धारा ५७ को उपधारा (४) को अनुसूची-८ को सूची नं. ९ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ (भ) मा व्यवस्थित काम कर्तव्य र अधिकारको प्रयोजनको लागि र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (ज) मा प्रत्यायोजन गरिएको अधिकार प्रयोग गरी मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र र समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रको विकासका लागि संघीय लोकतान्त्रिक मर्चवारी गाउँपालिकाको क्षेत्रमा स्थापना भएका र स्थापना हुने स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधार गर्दै समयानुकूल उच्च प्रविधियुक्त स्वास्थ्य सेवाको विस्तार तथा विकास गर्न, गराउन स्पष्ट कानूनी व्यवस्था गरी कार्यसम्पादन गर्न वाञ्छनीय भएकाले,

नेपालको संविधान को धारा २२६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार मर्चवारी गाउँपालिका गाउँ सभाबाट गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७८ पारित गरिएको छ ।

परिच्छेद १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यस ऐनको नाम "मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७८" रहेको छ ।

(ख) यो ऐन मर्चवारी गाउँपालिका सभाबाट स्विकृत भई स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएको दिन देखी लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,

(क) "अध्यक्ष/प्रमुख" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको अध्यक्ष/प्रमुख लाई सम्झनुपर्छ ।

(ख) "उपाध्यक्ष/उप-प्रमुख" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष/उप-प्रमुख लाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) "ऐन" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन २०७८ लाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) "कार्यपालिका" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको मर्चवारी गाउँपालिका कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "मर्चवारी गाउँपालिका" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।

(च) "मर्चवारी गाउँपालिकासभा" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको गाउँसभालाई बुझनुपर्छ ।

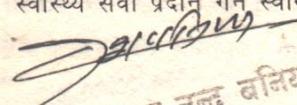
(छ) "प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनुपर्छ ।

(ज) "वडा अध्यक्ष" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाका वडा अध्यक्ष सम्झनुपर्छ ।

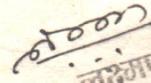
(झ) "वडा समिति" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको वडा अध्यक्ष र सदस्य रहेको वडा समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

(ञ) "स्वास्थ्य शाखा" भन्नाले मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी कामकाज गर्न गराउनको लागि तोकिएको शाखा/उपशाखा/इकाई सम्झनुपर्छ ।

(ट) "स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले सरकारी स्तरबाट संचालित अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई आयुर्वेद तथा वैकल्पिक स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरू लगायत अन्य स्वास्थ्य संस्थालाई सम्झनु पर्दछ ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ठ) "गैह सरकारी स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले निजी क्षेत्र, ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी, गुठी लगायतका संस्थाहरुबाट सेवाको साथसाथै नाफामूलक वा गैह नाफामूलक उदेश्यले गाउँपालिका भित्र संचालित सबै प्रकारका स्वस्थ्य संस्थाहरु संघ-संस्थाहरु (जस्तै अस्पताल, क्लिनिक, नर्सिङ्गहोम, बैद्यखाना, सुधारकेन्द्र, फार्मसी अनुसन्धान केन्द्र/डाइग्नोसिस सेन्टर, रक्तसञ्चार केन्द्र आदि) लाई सम्भन्नु पर्दछ।

(ड) "स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय" भन्नाले स्वास्थ्य उपचारको लागी चाहिने सबै प्रकारका औषधी, औजार, उपकरण लगायत सामाग्रीहरु उत्पादन गर्न उद्योग, ओसार पसार भण्डारण, विक्रि वितरण गर्ने तथा परामर्श दिने स्वास्थ्य व्यवसायलाई बुझ्नुपर्छ।

(ढ) "स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति" भन्नाले ऐनको दफा ५ अनुसार मर्चवारी गाउँपालिकामा गठित स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिलाई सम्भन्नु पर्दछ।

(ण) "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले ऐनको दफा ७ अन्तर्गत बनेका स्वास्थ्य संस्थाहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई सम्भन्नुपर्दछ।

परिच्छेद २

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदायकसम्बन्धी व्यवस्था

३. आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरु: (१) स्थानीय स्तरमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवा प्रदायकहरु ३ प्रकारका हुनेछन्।

(क) सरकारी: सरकारी स्वामित्वमा मर्चवारी गाउँपालिका भित्र संचालन भएका प्रतिष्ठान, प्राथमिक अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य केन्द्र, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ आयुर्वेद औषधालय तथा प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्र, गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक, आयुर्वेद केन्द्रहरु लगायतका सरकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकाय हुनेछन्।

(ख) निजी: निजी क्षेत्रद्वारा संचालित मेडिकल कलेज, अस्पताल, नर्सिङ होम, पोलिक्लिनिक वा क्लिनिक, निदान केन्द्र, फार्मसी लगायतका निजी स्वास्थ्य सेवा प्रदायक निकाय हुनेछन्।

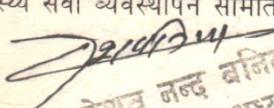
(ग) सामुदायिक, ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी संस्थाहरुको अधिनस्थ: सामुदायिक स्वामित्वमा रहेका र ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी संस्थाहरु मार्फत संचालन भएका अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, घुम्ती क्लिनिक लगायतका स्वस्थ्य सेवा प्रदायकहरु हुनेछन्।

४. सेवा प्रवाहमा साभेदारी गर्न र्चने: गाउँपालिकाले आधारभूत स्वास्थ्य तथा सरसफाई सेवा प्रदान गर्नका लागि अन्य सरकारी निकाय, निजी व्यवसायी, सामाजिक संघ/संस्था, ट्रष्ट र व्यक्तिहरूसँग स्वास्थ्य सम्बन्धि विभिन्न क्रियाकलापहरु गर्नका लागि साभेदारी गर्न सक्ने छ, र तिनीहरुबाट औषधि, उपकरण, विशेषज्ञ सीपहरु लगायत सेवा सम्बन्धि अन्य सहायताहरु प्राप्त गर्न सक्नेछ।

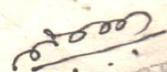
परिच्छेद ३

समिती सम्बन्धी व्यवस्था

५. मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति: (१) गाउँ पालिको स्वास्थ्य क्षेत्रको नीति, रणनीतिहरु निर्माण तथा कार्यन्वयन गर्न र गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका सरकारी, निजी, सामुदायिक, ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी स्वास्थ्य संस्थाहरुको रेखदेख समन्वय, अनुगमन, नियमन र व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको गठन गरिने छ।

केशव नन्द बन्धारी
गाउँपालिका अध्यक्ष

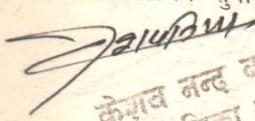

मर्चवारी गाउँपालिका
समाज कार्यपालिकाको कार्यालय
राजपुर रोपन्दी
सुन्धिनी पट्टा, नेपाल
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

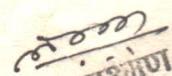
- (क) मर्चवारी गाउँपालिका प्रमुख/अध्यक्ष - अध्यक्ष
- (ख) मर्चवारी गाउँपालिका उप-प्रमुख/उपाध्यक्ष - उपाध्यक्ष
- (ग) सामाजिक विकास समिति संयोजक - सदस्य
- (घ) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत- सदस्य
- (ङ) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सञ्जाल मध्येबाट कार्यपालिकाले तोकेको १ जना - सदस्य
- (च) स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मध्ये प्रत्येक दुई वर्षमा परिवर्तन हुने गरी कार्यपालिकाले तोकेका १ जना - सदस्य
- (छ) कार्यपालिका सदस्यहरुमध्येबाट मर्चवारी गाउँपालिका प्रमुख/अध्यक्षले तोकेको १ जना महिला सहित २ जना सदस्य
- (ज) स्वास्थ्य क्षेत्रका विज्ञहरु मध्येबाट प्रत्येक दुई वर्षमा परिवर्तन हुने गरी मर्चवारी गाउँपालिका प्रमुख/अध्यक्षले तोकेको १ जना- सदस्य
- (झ) स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत गैह्र सरकारी संस्था तथा नीजि क्षेत्रको प्रतिनिधित्व हुने गरी कार्यपालिकाले तोकेको १ जना - सदस्य
- (ञ) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

६. मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति को काम, कर्तव्य र अधिकार : (१) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुनेछः

- (क) मर्चवारी गाउँपालिकाको क्षेत्राधिकार भित्रको स्वास्थ्य सेवा तथा सरसफाईको तथ्याङ्कहरु विश्लेषण गरि मर्चवारी गाउँपालिकाको आवश्यकतामा आधारित भएर स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धि वार्षिक तथा आवधिक योजनाहरु तयार गर्ने ।
- (ख) मर्चवारी गाउँपालिका भित्रको स्वास्थ्य सेवा विकास, विस्तार र गुणस्तर सुनिश्चितताको योजना तयार गर्ने,
- (ग) मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्वास्थ्य संस्थाहरु तथा स्वास्थ्य सेवा व्यवसायहरु संचालनका लागि अनुमति, स्वीकृति, स्वास्थ्य संस्था स्थानान्तरण, समायोजन सम्बन्धी मर्चवारी गाउँपालिकाको कार्यपालिकालाई आवश्यक सिफारिस /राय प्रदान गर्ने ।
- (घ) स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक जनशक्ति लागयत अन्य श्रोत साधन जुटाउने र प्रभावकारी परिचालन गर्ने गराउने ।
- (ङ) मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र सञ्चालन हुने स्वास्थ्य संस्थाहरु र स्वास्थ्य सेवा व्यवसायहरुलाई गुणस्तरिय, मर्यादित र व्यवस्थित बनाउने,
- (च) मर्चवारी गाउँपालिकाबाट स्थापना भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा दरबन्दी, सेवा, सुविधा र सर्तहरु सम्बन्धमा कार्यपालिकालाई आवश्यक राय सुझाव प्रदान गर्ने,
- (छ) स्वास्थ्य संस्था, स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय र व्यवस्थापन समितिहरुलाई निर्देशन दिने, जागरुक र सचेत गराउने,
- (झ) स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायहरुको अनुगमन, सुपरीवेक्षण तथा मूल्याङ्कनका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।
- (ञ) स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायसंग आवद्ध कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादन सम्भौता अनुकूल हुने गरि सहयोगात्मक सुपरिवेक्षण गर्ने ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
सुदूर पश्चिम प्रदेश
सुदूर पश्चिम प्रदेश
सुदूर पश्चिम प्रदेश
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ठ) स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने गराउने ।

(ड) स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायहरूले दिने सेवाहरूको गुणस्तरको आधारमा सेवा शुल्क निर्धारणका लागि कार्यपालिका समक्ष सिफारीस गर्ने ।

(ढ) स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुशासन कायम गर्ने, गुनासा, उजुरी, सुन्ने, तथा यथोचित सम्बोधन गर्ने, गराउने

(त) स्वास्थ्य सेवाको पहुँच भन्दा बाहिर रहेका समुदायको पहिचान गरी सबैका लागि स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चित हुने प्रवन्ध गर्ने ।

(थ) मर्चवारी गाउँपालिका कार्यपालिकालाई स्वास्थ्य क्षेत्रको विकास र विस्तारमा आवश्यकता अनुसार राय सुझाव र सल्लाह दिने ।

(द) मर्चवारी गाउँपालिकाले स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको लक्ष्य तथा उपलब्धिबारे समीक्षा गर्ने, सुझाव दिने तथा आवश्यक लिखित पृष्ठपोषण सहित योजना तर्जुमा गर्न सहयोग गर्ने ।

(ध) स्वास्थ्य संस्थाहरूको भौतिक सम्पत्ति, औजार-उपकरण, औषधि तथा औषधि जन्य सामग्रीको उचित उपयोग, संरक्षण र व्यवस्थापन गर्ने गराउने ।

(फ) मर्चवारी गाउँपालिकामा स्वास्थ्य तथा सरसफाई क्षेत्रमा कार्यरत स्थानिय /निजि तथा गैह सरकारी संघ संस्थाहरूसंग समन्वय तथा आवश्यक परामर्श गर्ने ।

(२) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको बैठक समितिले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

७. मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य अनुगमन तथा गुणस्तर सुनिश्चितता उप समिति: (१) मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सरकारी तथा गैहसरकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट प्रवाह भईरहेको स्वास्थ्य सेवाका अनुगमन तथा गुणस्तर सुनिश्चितताका लागि मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको मातहतमा रहने गरी देहाय बमोजिमको स्वास्थ्य अनुगमन तथा गुणस्तर सुनिश्चितता उप-समिती रहने छ ।

(क) मर्चवारी गाउँपालिका उपाध्यक्ष - अध्यक्ष

(ख) सामाजिक विकास समिति संयोजक - सदस्य

(ग) मर्चवारी गाउँपालिका सभाका सदस्यहरू मध्येबाट अध्यक्षले तोकेको १ जना महिला सदस्य - सदस्य

(घ) मर्चवारी गाउँपालिका योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख - सदस्य

(ड) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिले तोकेको एक जना मेडिकल अधिकृत वा नर्सिङ प्रतिनिधि - सदस्य

(च) स्थानीय उपभोक्ता हित संरक्षण मञ्च को प्रमुख वा प्रतिनिधि एक जना -सदस्य

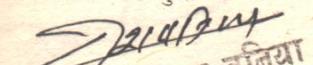
(छ) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

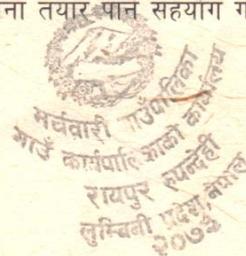
(२) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य अनुगमन उप-समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय अनुसार हुने हुनेछ ।

(क) स्वास्थ्य सेवा प्रवाह सम्बन्धि तथ्य/प्रमाण को वारेमा छलफल तथा विश्लेषण गरि अनुगमन योजना बनाई अभिलेखिकरण गर्ने ।

(ख) स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायहरूको अनुगमन, सुपरीवेक्षण तथा मूल्याङ्कनको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाउने ।

(ग) अनुगमनको क्रममा देखिएका विषयवस्तुहरूमा आवश्यक सुझाव, अनुशिक्षण तथा लिखित पृष्ठपोषण प्रदान गरी सुधारका लागि कार्ययोजना तयार पार्न सहयोग गर्ने ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रायपुर रामदीही
सुनसरी प्रदेश, नेपाल
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

- (घ) अनुगमन पश्चात प्रतिवेदन तयार पारी मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य समितीलाई प्रतिवेदन पेश गर्ने ।
- (ङ) समितिको बैठकमा उपस्थिति र निर्णयहरु लेख्दा एकरूपताको लागि बैठक अध्यक्षता गर्ने व्यक्ति, मिति, स्थान, उपस्थित व्यक्तिहरुको नाम र दस्तखत, छलफलका विषयहरु, बैठकका निर्णयहरु क्रमबद्ध स्पष्ट ढंगले राख्ने ।
- (च) स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायसँग आवद्ध कर्मचारीहरुलाई कार्य सम्पादन सम्भौता अनुकूल हुने गरि सहयोगात्मक सुपरिवेक्षण गर्ने ।
- (छ) स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने गराउने ।
- (ज) स्वास्थ्य अनुगमन तथा गुणस्तर सुनिश्चितता उप-समितीको बैठक उप समितिले नै निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

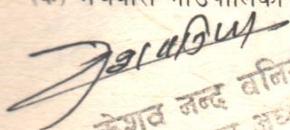
९. स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी व्यवस्था: (१) मर्चवारी गाउँपालिकापालिले तोकिएको मापदण्डमा १५ शैया क्षमताको अस्पताल स्थापना गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ । यस्तो अस्पताल सञ्चालन गर्न मर्चवारी गाउँपालिकाले आवश्यक कानून व्यवस्था गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम स्थापित अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिम रहने गरि अस्पताल सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति रहनेछ ।

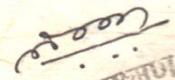
- (क) मर्चवारी गाउँपालिका अध्यक्ष - संरक्षक
- (ख) मर्चवारी गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने र मर्चवारी गाउँपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिमको योग्यता पुगेको व्यक्ति मध्येबाट कार्यपालिकाबाट मनोनीत व्यक्ति - अध्यक्ष
- (ग) सामाजिक विकास समितिको संयोजक - सदस्य
- (घ) सम्बन्धीत अस्पताल रहेको वडाको अध्यक्ष - सदस्य
- (ङ) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत वा निजले तोकेको व्यक्ति-सदस्य
- (च) मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाको प्रमुख- सदस्य
- (छ) मर्चवारी गाउँपालिका कार्यपालिकाबाट मनोनित महिला सदस्य एक जना - सदस्य
- (ज) मर्चवारी गाउँपालिका तहको अस्पतालको नर्सिङ ईन्चार्ज एक जना- सदस्य
- (झ) स्थानिय उद्योग व्यापार संघको अध्यक्ष वा प्रतिनिधि-सदस्य
- (ञ) मर्चवारी गाउँपालिका तहको अस्पतालको मे.सु. - सदस्य सचिव

(३) स्थानिय आवश्यकताको आधारमा मर्चवारी गाउँपालिकाले हाल सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाको स्तरोन्ती गरी वा नयाँ थप गरि प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना गरी सञ्चालन गर्न सक्नेछ । यसरी स्थापना भएका प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, मर्चवारी गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र, आयुर्वेद औषधालय र सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाईहरुको सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि देहाय बमोजिमको समिति रहनेछ :

- (क) मर्चवारी गाउँपालिका अध्यक्ष - संरक्षक

केशव जन्म बलिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

- ख) मर्चवारी गाउँपालिका भित्र पर्ने सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था अवस्थित वडाको अध्यक्ष - अध्यक्ष
- घ) समितिले मनोनित गरेको निर्वाचित महिला सदस्यहरु मध्येबाट एकजना - उपाध्यक्ष
- ङ) सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था रहेको क्षेत्रको विद्यालयका प्रमुख/प्राचार्य मध्येबाट एक जना महिला - सदस्य
- च) स्थानीय व्यापार संघको प्रतिनिधि एकजना - सदस्य
- छ) समितबाट मनोनित स्वास्थ्य क्षेत्रको जानकार महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु मध्येबाट एकजना - सदस्य
- ज) सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था रहेको वडा कार्यालयका कार्यकारी अधिकारी - सदस्य
- झ) सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाको प्रमुख - सदस्य सचिव

४) समितिका पदेन सदस्यहरु संरक्षक, सम्बन्धित वडाका प्रमुख, शिक्षक प्रतिनिधि, गाउँपालिका वा वडाका कार्यकारी अधिकारी र सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखको पहिलो बैठकले उपदफा (३) बमोजिम मनोनित हुने समितिका थप सदस्यहरुको मनोनयन गर्नेछ ।

५) उपदफा (३) बमोजिम गठन हुने समितिमा पुरुष अध्यक्ष रहेको अवस्था भएमा महिला उपाध्यक्ष र महिला अध्यक्ष भएको हकमा पुरुष उपाध्यक्षको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ । समितिमा प्रतिनिधित्व हुने स्वास्थ्य संस्था रहेको क्षेत्रका विद्यालयका प्रमुख/प्राचार्य मध्ये एक जना महिला मनोनित हुने प्रावधान अनुसार महिला प्रमुख/प्राचार्य नभएको अवस्थामा व्यवस्थापन समितिले स्वास्थ्य क्षेत्रमा योगदान दिन सक्ने महिला शिक्षिकाहरु मध्येबाट एकजना मनोनित गर्न सक्नेछ ।

६) व्यवस्थापन समितिको बैठकमा निम्न बमोजिम क्षेत्रको अनिवार्य प्रतिनिधित्व रहने गरी सदस्यहरु आमन्त्रित गर्नुपर्नेछ

क) दलित जनजातिबाट १ जना

ख) अपांग, अशक्त वा जेष्ठ नागरिकहरु मध्येबाट १ जना

ग) किशोरकिशोरीहरुको तर्फबाट १ जना

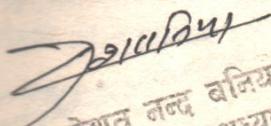
७) मर्चवारी गाउँपालिका स्तरमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने नीजि, गैर सरकारी तथा दातृ संस्थाका आयोजना र कार्यक्रमका प्रतिनिधिहरुलाई समितिको बैठकमा आमन्त्रित सदस्यको रूपमा संलग्न गराउन सकिने छ ।

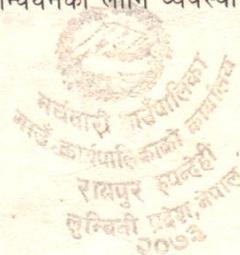
८) मर्चवारी गाउँपालिका स्तरमा स्वास्थ्य सेवा प्रवाहमा दोहोरोपन नहुने व्यवस्था सुनिश्चित गर्नका लागि पहिले गठित स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित अन्य समितिहरुको विघटन गरी ती समितिहरुले गरी आएको कार्यहरु पनि यसै ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार गठीत समितिले गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

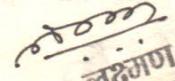
९) उपदफा (२) र (३) बमोजिम गठन भएका व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ

क) नेपाल सरकारबाट जारी गरिएको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाह र न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गराउने ।

ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ उपदफा २ (झ) मा भएको मर्चवारी गाउँपालिकाको एकल अधिकार क्षेत्र अन्तर्गत उल्लेख भएका स्वास्थ्य र सरसफाईसंग सम्बन्धित (बुँदा १ देखि १२) कार्यक्रमहरुको आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र कार्यान्वयनका लागि व्यवस्थापन, समन्वय र सहजीकरण गर्ने ।

केशव लक्ष्य बज्रिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(ग) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ उपदफा ४ (ख) मा उल्लेखित प्रदेश र स्थानीय सरकारको साभ्ना अधिकारमा उल्लेख भए बमोजिमका स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रमहरू (बुंदा १ देखि १७) आफ्नो कार्यक्षेत्रभित्र आवश्यक कार्यान्वयनका लागि सहयोग, समन्वय र सहजीकरण गर्ने (अनुसूचि २) ।

(घ) स्वास्थ्यको बृहत् सामाजिक सांस्कृतिक र आर्थिक निर्धारक तत्वहरूको कारणवारे परिवर्तित जीवनशैली तथा जोखिमपूर्ण व्यवहारबाट मानव स्वास्थ्यमा पर्न सक्ने प्रतिकूल प्रभावहरूको पहिचान गर्न र नसर्ने रोगहरूबाट वच्न जनचेतना अभिवृद्धि जस्ता कार्यक्रमहरू लागु गर्न नेतृत्व प्रदान गर्ने ।

(ङ) स्वास्थ्य संस्थाको भौगोलिक कार्यक्षेत्र, जनसंख्या, लक्षित जनसंख्या, जोखिम र पछाडी परेका वर्ग, गरीब र सिमान्तकृत वर्ग निर्धारण गर्न र स्वास्थ्य तथा सहयोगी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि स्थानीय तहमा सिफारिस तथा सहजीकरण गर्ने ।

(च) सर्वसुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको पहुंच र उपलब्धता सुनिश्चित गराउनका लागि आवश्यक मानव स्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गर्ने तथा सेवा प्रदायक र स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई सहज रूपमा कार्य गर्न अनुकूल तथा सुरक्षित वातावरण सृजना गर्ने र उच्च कार्य सम्पादनका लागि प्रोत्साहित गर्ने ।

(छ) स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान गरिएको सेवा, सेवा प्रदायकहरूको कार्यसम्पादन र स्वास्थ्य सेवा उपभोगको नियमित समीक्षा तथा मूल्यांकन गरी पुरस्कृत समेत गर्ने ।

(ज) स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक पूर्वाधार तथा सेवा प्रवाह (भवन, औषधि, औजार उपकरण, फर्निचर) को लागि स्वास्थ्य संस्थाको नियमित स्व-मूल्यांकनका आधारमा आवश्यक स्थानीय बित्तिय स्रोत साधनहरूको पहिचान तथा परिचालनमा सहयोग गर्ने र सो व्यवस्थापनका लागि सम्बन्धित निकायमा आवश्यक सिफारिस, छलफल, बहस, पैरवी गर्ने ।

(झ) स्वास्थ्य सूचनाको उचित व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्य सम्बन्धी तथ्याङ्क, सूचना संकलन, विश्लेषण गरी सोको उपयोगमा वृद्धि ल्याउने । रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङलाई सुनिश्चित गरी यसको मासिक तथा आवधिक समीक्षा गर्ने ।

(ञ) स्वास्थ्य संस्थाको भौगोलिक कार्यक्षेत्र भित्रको स्वास्थ्य समस्या र आवश्यकताको विश्लेषण गरी तथ्यमा आधारित योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने ।

(ट) स्वास्थ्य सेवामा सुशासनलाई मध्यनजर गरी जन सहभागिता र सामाजिक जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्दै सेवाग्राही मैत्री स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढिकरण गर्न सहयोग तथा सहजीकरण गर्ने ।

(ठ) विद्युतीय स्वास्थ्यको अवधारणालाई स्थानीय स्तरमा विकास गरी क्रमशः लागु गर्दै जाने । सोको कार्यान्वयनका लागि मर्चवारी गाउँपालिका अन्तर्गतका मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति र स्वास्थ्य शाखा संग आवश्यक समन्वय गर्ने ।

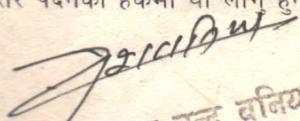
(ड) केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय सरकारले चलाएका स्वास्थ्य सम्बन्धी कार्यक्रम तथा अभियानहरूलाई सफल पार्न आवश्यक कार्य गर्ने ।

(ढ) स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिका अन्य काम, कर्तव्य अधिकार र बैठक सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

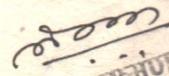
(१०) स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिको कार्यकाल पाँच वर्षको हुनेछ ।

(११) व्यवस्थापन समितिको म्याद सकिनुभन्दा एक महिना अगावै नयाँ व्यवस्थापन समितिको गठन गरी बहालवाला व्यवस्थापन समितिले पदभार हस्तान्तरण गर्नु पर्नेछ । यसो हुन नसकेमा वा व्यवस्थापन समिति गठन विवादित भएमा तोकिए बमोजिम व्यवस्थापन समितिको गठन स्वास्थ्य समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाले गर्नेछ ।

(१२) कुनै पनि व्यक्ति दुई कार्यकाल भन्दा बढीस्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिमा रहन सक्ने छैन । तर पदेनको हकमा यो लागु हुने छैन ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकार
सुदूरपश्चिम प्रदेशको स्वास्थ्य
सिन्धुपुर स्थानीय
स्वास्थ्य समिति, कैलाल
२०७४

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

१०. बैक खाता सञ्चालन : (१) मर्चवारी गाउँपालिका मातहतमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुले मर्चवारी गाउँपालिकाको लेखा प्रणालीमा सामञ्जस्यता हुने गरि छुट्टै बैक खाता सञ्चालन गर्न सक्नेछन् ।

(२) उपदका (१) बमोजिम रहेको बैक खाता व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष र सदस्य सचिवको संयुक्त दस्तखतबाट सञ्चालन हुनेछ ।

(३) उपदका (२) बमोजिमको लेखा व्यवस्थापन र लेखा परीक्षण मर्चवारी गाउँपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

११. स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति विघटन गर्न सकिने: (१) व्यवस्थापन समितिले तोकिएको विम्वेवारी पुरा गर्न नसकेको भनी मर्चवारी गाउँपालिका पालिकाको स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिले मनासिव कारण र तथ्य सहित कार्यपालिकामा सिफारिश गरेमा सोको कारण खुलाई कार्यपालिकाले तोकिएको प्रक्रिया पुरा गराई व्यवस्थापन समितिलाई विघटन गर्नसक्नेछ । तर यसरी विघटन गर्नु अधि स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समितिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिव मौका दिइनेछ ।

(२) उपदका (१) बमोजिम स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति विघटन भएपछि अर्को समिति गठन नभएसम्म वा अन्य कुनै कारणले समिति गठन नभएसम्म कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद - ४

स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य स्वयंम सेवक सम्बन्धी व्यवस्था

१२. गाउँपालिकाको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखको व्यवस्था : (१) मर्चवारी गाउँपालिकामा स्वास्थ्य शाखा हेर्न मर्चवारी गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत हेल्थ इन्स्पेक्सन समुह जनस्वास्थ्य निरीक्षक मध्येबाट, नभएको खण्डमा सि.अ.हे.व.छैठौं तहको कार्य जेष्ठताको आधारमा कार्यपालिकाले तोकेको एकजना स्वास्थ्य शाखा प्रमुख रहनेछन् । सि.अ.हे.व.छैठौं तहको तहमा सम्बन्धित विषयमा उच्च शैक्षिक योग्यता, कार्य जेष्ठता र कार्यसम्पादनको आधारमा छनौट गरिनेछ ।

(२) स्वास्थ्य शाखा प्रमुखको काम, कर्तव्य र अधिकार मर्चवारी गाउँपालिका कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

१३. कर्मचारी व्यवस्थापन : (१) स्वास्थ्य संस्थामा हाल कार्यरत कर्मचारीहरु स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ बमोजिम नै हातलाई कार्यरत रहेको मानिनेछ ।

(२) उपदका (१) बमोजिम कार्यरत कर्मचारीहरु संघ तथा प्रदेश सरकारले गरेका निर्देशन र कर्मचारी समायोजन ऐन बमोजिम सोहि बमोजिम हुनेगरी व्यवस्था गरिनेछ ।

(३) मर्चवारी गाउँपालिकामा आवश्यक स्थायी दरबन्दी पद पुर्तिका लागि प्रदेश लोकसेवा मार्फत गरिनेछ ।

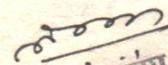
(४) स्वानिय स्रोतबाट करारमा भर्ना गरि कार्यरत कर्मचारीको सेवा, सर्त र सुविधा गाउँपालिकाले तोके बमोजिम हुनेछ ।

(५) मर्चवारी गाउँपालिका भित्रका सरकारी स्वास्थ्य संस्था मार्फत् आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रवाहका लागि ४ प्रकारका स्वास्थ्यकर्मीहरु रहने छन् :

(क) स्थायी: गाउँपालिकाको सेवामा रहेका, नेपाल सरकारको स्वास्थ्य सेवाबाट समायोजन भई आएका, प्रदेश लोकसेवा मार्फत सिफारीस भई आएका स्वास्थ्यकर्मीहरु,

किशोर नन्द बन्जिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

ख) करार: स्थानीय भाग र विशिष्टताका आधारमा मर्चवारी गाउँपालिका, संघ तथा प्रदेश मार्फत करार सेवामा भर्ना गरिएका स्वास्थ्यकर्मीहरु

ग) अभियानकर्ता: स्थानीय स्तरमा खुलेका स्वास्थ्य अध्ययन संस्थानमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरु एवं मर्चवारी गाउँपालिकाको आंशिक वा पूर्ण छात्रवृत्तिमा अन्यत्र गई स्वास्थ्य शिक्षा आर्जन गरेका विद्यार्थीहरुलाई अभ्यासकर्ता स्वास्थ्य कर्मीको रूपमा मर्चवारी गाउँपालिकाले भर्ना गर्न सक्ने छ । यस्ता अभ्यासकर्तालाई वढीमा १ वर्षको लागि पालिकाको नियमसंगत भर्ना गर्न सक्ने छ ।

घ) स्वास्थ्य अभियानकर्ता र महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु

१४ स्वास्थ्य अभियानकर्ता तथा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको व्यवस्था:

१) स्वास्थ्य सेवालाई हरेक घर दैलो मा पुर्याउन र जनचेतना फैलाउन मर्चवारी गाउँपालिका ले स्वास्थ्य आमा समुहको छनौटकोमा मर्चवारी गाउँपालिकाको प्रतिनिधिको रोहवरमा स्वास्थ्य स्वयं सेविका छनौट गर्न सक्नेछ ।

२) मर्चवारी गाउँपालिकाले विशिष्टकृत अवस्थामा स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा तोकिएको प्रक्रिया पुरा गरि स्वास्थ्य अभियानकर्ता नियुक्ती गरि परिचालन गर्न सक्नेछ ।

३) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका नियुक्तिका लागि कमितीमा एस.एल.सी. वा सो सरह उतिर्ण गरेको, २१ वर्ष पुरा भई ३३ वर्ष नताघेका सम्बन्धित वडाको विवाहित महिला हुनुपर्नेछ ।

४) प्रति ३०० जनसंख्याको लागि १ जना महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका रहने गरि स्वास्थ्य आमा समुहले व्यवस्थापन समिति समक्ष सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

५) व्यवस्थापन समितिले नियुक्त गरेका प्रत्येक महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई आधारभूत स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गरे पश्चात परिचालन गर्नुपर्नेछ ।

६) २० वर्ष उमेर पुगेका कार्यरत महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाहरुलाई कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिमको प्रोत्साहन भत्ताको व्यवस्था गरी अनिवार्य बिदाइ गरिनेछ ।

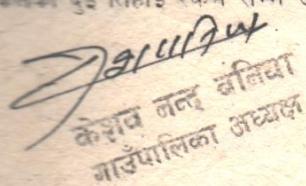
७) कुनै पनि संस्थामा कार्यरत तलवी कर्मचारी, शिक्षक, कुनै राजनितिक दलको सदस्यता प्राप्त गरेको व्यक्तिले महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको रूपमा कार्य गर्न पाइने छैन ।

८) स्वास्थ्य अभियानकर्ता तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सम्बन्धित अन्य व्यवस्था कार्यपालिकाले निर्धारण गरे कार्यान्वयन हुनेछ ।

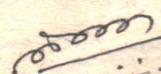
१५ स्वास्थ्यकर्मीको सेवा सुविधा: (१) स्थायी स्वास्थ्यकर्मीहरुको सेवा सुविधा संघ तथा प्रदेश सरकारले तोकें कार्यान्वयन हुनेछ । आवश्यकता र क्षमताका आधारमा कार्यपालिकाले अन्य सेवा सुविधा थप गर्न सक्नेछ ।

(२) कसर स्वास्थ्यकर्मीको सेवा सुविधा सम्बन्धीत दरबन्दीको पचलित तलब स्केल वा दुई पक्षबीचको आपसी सम्झदारिमा भएको करार सम्झौता बमोजिम हुनेछ ।

(३) अभ्यासकर्ता स्वास्थ्यकर्मीको हकमा निर्वाह भत्ताको रूपमा सम्बन्धित तहका स्वास्थ्यकर्मीले पाउने मासिक तलब स्केलको दुई तिहाई रकम सम्म उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

केशव जल्लु
गाउँपालिका अध्यक्ष

सुन्दरमणि अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

(४) महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु लाई वार्षिक रुपमा पोशाक भत्ता, सञ्चार तथा यातायात खर्च, काममा खटाइएमा सो दिनको पारिश्रमिक लगायतका सुविधाहरु उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(५) स्वास्थ्यकर्मीको विदा र सेवा सुविधा सम्बन्धि अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

१६. स्वास्थ्यकर्मीको दरवन्दी निर्धारण, नियुक्ति, बढुवा र सरुवा: (१) सरकारी स्वामित्वका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक स्वास्थ्यकर्मीको दरवन्दी नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ । आवश्यकताको आधारमा मर्चवारी गाउँपालिकाले थप गर्न सक्नेछ ।

(२) नेपाल सरकारले निर्धारण गरेको दरवन्दी अनुसारका पदहरुमा नेपाल सरकारबाट समायोजन भई आएका स्थायी स्वास्थ्यकर्मीहरु रहनेछन् । समायोजन भई नआएमा वा थप कर्मचारीको आवश्यकता परेमा मर्चवारी गाउँपालिकाले कानूनका स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी नियुक्ति गर्न सक्नेछ । सो कार्य स्वास्थ्य सेवाका लागि कर्मचारी सेवा करार कार्यविधि २०७८ को आधारमा गर्न सक्नेछ ।

(३) स्वास्थ्य संस्थामा रिक्त दरवन्दी पदपूर्तिका लागि स्वास्थ्यकर्मी तथा अन्य कर्मचारीहरु नियुक्तिको व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ, पालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य कर्मचारीहरुलाई एक संस्था बाट अर्को संस्थामा काजमा आवश्यकताको आधारमा खटाउन सक्नेछ । यसरी काजमा खटाउँदा नियमानुसार कामकाज गर्नुपर्ने छ अन्यथा कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।

(४) मर्चवारी गाउँपालिका भित्र सरुवाका लागी निवेदन दिने स्थायी स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीको सरुवा तथा पदस्थापन सक्दा भएर जाँदा र आउदा सेवग्राहिले पाउनु पर्ने सेवामा बाधा नपर्ने गरी आवश्यकता र औचित्यको आधारमा आवश्यक प्रक्रिया पुरा गरी प्रमुख/अध्यक्षको परामर्शमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले गर्न सक्नेछ ।

(५) उपलब्ध (४) बमोजिम सरुवा गर्दा दरवन्दी अनुसारका पदहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको हकमा सोही दरवन्दी भएको ठाउँमा मात्र गर्न पाइने छ ।

(६) सबै तह प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सफल भई सिफारिस भएका स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारी लाई प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले दरवन्दी अनुकूल हुनेगरी स्थायी नियुक्ति प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

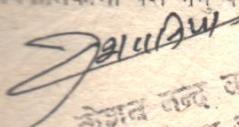
(७) स्वास्थ्यकर्मीको सरुवा, बढुवा सम्बन्धि अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बमोजिमको हुनेछ ।

१७. कार्यसम्पादन करार सम्झौता गर्नुपर्ने: (१) स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी बनाउन देहाय अनुसार कार्यसम्पादन करार सम्झौताको प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछ:

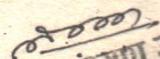
(क) मर्चवारी गाउँपालिका अध्यक्षको रोहवरमा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले स्वास्थ्य शाखा हेर्ने अधिकृतसँग, उक्त अधिकृतले स्वास्थ्य संस्थाका प्रमुखहरूसँग र प्रमुखले अन्य कर्मचारीहरूसँग कार्य सम्पादन करार सम्झौता गर्नुपर्ने छ ।

(ख) कार्यसम्पादन करार सम्झौता १ वर्षको हुने छ । करार सम्झौता अनुसार काम भए नभएको मूल्यांकन प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले आर्थिक वर्षको अन्त्यमा तयार गरी कार्यपालिका समक्ष पेश गर्नुपर्ने छ ।

(ग) वार्षिक कार्यसम्पादन करारका सूचकहरु निर्धारण गर्ने कार्य स्वास्थ्य अनुगमन उप-समितिले तयार पारी कार्यपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

केशव कुमार बन्दी
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(घ) स्वास्थ्य क्षेत्रका प्राविधिक कर्मचारीहरूलाई सोहि क्षेत्र बाहेकका अन्य काममा लगाउन पाइने छैन ।

(ङ) बाण्ड (घ) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि स्वास्थ्य सेवामा बाधा नपर्ने गरी सभिय, प्रदेश र मर्चवारी गाउँपालिकाले बनाएको स्वास्थ्य सम्बन्धि ऐन नियममा अन्यथा भए बाहेक नगर/गाउँपालिकाले मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कर्मचारीलाई समान पदमा काजमा खटाउन तथा सरुवा गर्न सक्नेछ ।

१८. पदीय आचरण तथा अन्य व्यवस्था: (१) देहायका अवस्थामा मर्चवारी गाउँपालिका अन्तर्गत कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारी लाई पदबाट हटाउन मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिले कार्यपालिका समक्ष सिफारिश गर्नेछ । सो उपर अनुगमन प्रतिवेदनका आधारमा कार्यपालिकाले सेवाबाट बर्खास्त गर्न सक्नेछ ।

क) तोकिए बमोजिमको पदीय दायित्व पूरा नगरेमा,

ख) बिना सूचना लगातार पन्ध्र दिनभन्दा बढी समय तोकिएको कार्यालयमा अनुपस्थित भएमा,

ग) कार्यालयमा धूम्रपान तथा मध्यपान सेवन गरी आएको कुरा प्रमाणित भएमा,

घ) नैतिक पतन देखिने कुनै फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट दोषी ठहर भएमा,

ङ) कस्योतय समयमा अन्यत्र सेवा वा अन्य व्यवसायीक क्रियाकलाप गरेमा,

च) राजनैतिक दलको सदस्यता हाँसिल गरि सक्रिय राजनितिमा संलग्न रहेको पाइएमा,

छ) व्यवसायिक हकहितका नाममा सूक्ष्म रूपमा अमूक राजनैतिक दलको मात्र हित वा विरोधमा कार्य गर्ने गण्टनका गतिविधिमा कार्यालयको समयमा संलग्न भएमा ।

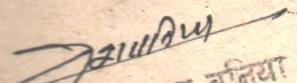
स्पष्टीकरण यन बाण्डको प्रयोजनकालागी सक्रिय राजनिति भन्नाले राजनैतिक दलको विधान बमोजिम गठित केन्द्रीयस्तर, प्रदेशस्तर, जिल्लास्तर वा स्थानीय स्तरका रहेका संघ संगठन वा कार्यकारिणी समिति संलग्न रहेको सम्बन्धमा पर्छ ।

(२) उपरका (१) बमोजिम वा अन्य माध्यमले कुनै स्वास्थ्यकर्मी वा कर्मचारीलाई पदबाट हटाउनु पर्ने कारणको आधारमा प्रमाण प्राप्त भएमा कार्यपालिकाले निजलाई पदबाट हटाउन सक्नेछ, तर कार्यरत पदबाट हटाउनु अघि न्यायिक माफिकको स्पष्टीकरणको मौका प्रदान गरिने छ ।

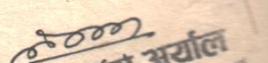
१९. अदालतको आदेशबाट पुनःबहाली हुन सक्ने: (१) दफा (१८) मा उल्लेख भएका कुनै आरोप वा अन्य कुनै कारणमा सवाय नै नोकरीबाट हटाइएको वा बर्खास्त भएको स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी अदालतको आदेश वा फैसला कार्यालय मात्र नोकरीमा पुनः बहाली हुन सक्नेछ ।

(२) उपरका (१) बमोजिम पुनः बहाली भएकी स्वास्थ्यकर्मी, वा कर्मचारीले नोकरीबाट हटेको दिनदेखि पुनःबहाली भएको त्रिति सम्मको पूरा तलब भत्ता, तलब बृद्धि तथा अन्य सुविधा पाउन योग्य भए सो समेत पाउनेछ ।

२०. तलबभत्ता नपाउने र सेवा अवधी गणना नहुने: नियमानुसार विदा स्वीकृत गराई बसेका अवस्था र दफा (१९) को उपदफा (२) बमोजिम बाहेक आफु कार्यरत रहेको स्वास्थ्य संस्थामा अनुपस्थित रहेका र बेतलबी विदामा रहेका स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी तथा स्वास्थ्य कार्यकर्ताले अनुपस्थित अवधीको तलब भत्ता तथा अन्य सुविधा पाउने छैन र सो अवधी सेवामा गणना हुनेछैन ।

केशव जन्ड बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
राजपुर स्थानीय
सुनसरी प्रदेश, नेपाल
२०७३

लक्ष्मी अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२१. स्थायी आवासीय अनुमति लिन नहुने: मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वामित्व रहेको स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत कुनै स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीले कुनै पनि देशको स्थायी आवासीय अनुमति लिन पाइने छैन। स्थायी आवासीय अनुमति लिएका स्वास्थ्यकर्मी तथा कर्मचारीलाई सेवाबाट बर्खास्त/खारेज गरी थप दण्ड तथा सजाय प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

२२. कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन तथा प्रोत्साहनको व्यवस्था:

मर्चवारी गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्था तथा कार्यरत कर्मचारीहरूको जिम्मेवारी अन्तर्गतको कार्य सम्पादनको वार्षिक रूपमा मूल्याङ्कन गरिनेछ र उत्कृष्ट देखिएका पालिका भरिका ३ जना कर्मचारीहरूलाई र एक उत्कृष्ट स्वास्थ्य संस्थालाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ साथै कार्यालय सहयोगी, नर्सिङ, परामेडिक्स समुहबाट र स्वास्थ्य शाखा बाट एक एक जना उत्कृष्टलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गरिनेछ जसका लागि "कार्य सम्पादन मूल्याङ्कन समिति" गठन गरी तोकिएको मूल्यांकन फारामको आधारमा कार्य सम्पादन गरिनेछ।

परिच्छेद ५

स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

२२. स्वास्थ्य संस्था खोल्न अनुमति लिनुपर्ने: (१) कुनै व्यक्ति, समुह वा संघ संस्थाले निजी, सामुदायिक वा लोक कल्याणकारी स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालन गर्न बाहेकमा तोकिएको विवरण खुलाई मर्चवारी गाउँपालिकामा तोकिएको प्रकृया पुरा गरी अनुमतिको लागी निवेदन दिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम निवेदन परेमा सो निवेदन उपर मर्चवारी गाउँपालिकाले अनुगमन उप-समिति मार्फत आवश्यक स्थलगत अनुगमन तथा जाँचबुझ गरी राय सहितको प्रतिवेदन मर्चवारी गाउँपालिका पालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ। सोहि प्रतिवेदनका आधारमा मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा स्वास्थ्य संस्था स्थापना तथा सञ्चालन का लागि अनुमति दिन मनासिव देखिएमा तोकिएको सर्त बन्देज पालना गर्ने गरी कार्यपालिकाले निर्णय गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अनुमति लिई स्थापना गरिएको स्वास्थ्य संस्थाले तोकिएका सर्त बन्देज पालन गरेको देखिएमा सेवा सञ्चालनका लागि मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा कार्यपालिकाको निर्णयले स्वीकृति प्रदान गर्नेछ।

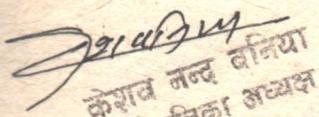
(४) मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहने बाहेकका अन्य कुनैपनि स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य व्यवसाय सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा भवनमा सञ्चालन गर्ने अनुमति दिइने छैन।

२३. सामुदायिक वा सार्वजनिक गुठी अन्तर्गत स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य व्यवसाय सञ्चालन गर्दा देहाय बमोजिम हुनु पर्नेछ:

(क) गुठी सञ्चालन गर्ने गुठी सञ्चालक सङ्गठित संस्थाको रूपमा दर्ता भएको हुनु पर्ने

(ख) गुठी सञ्चालन गर्दा सार्वजनिक गुठी भए ट्रष्टमा कम्तीमा ७ (सात) जना सदस्य हुनु पर्ने,

(ग) आयव्ययको लेखा खडा गरी मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने,

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(घ) सार्वजनिक गुठीको तत्काल कायम रहेका टूटले आफ्नो जीवनकालमै वा शेषपछि गुठीयारको रूपमा कार्य गर्ने आफ्नो उत्तराधिकारी तोक्न सक्नेछन । त्यस्तो उत्तराधिकारी तोक्दा नगर/गाउँपालिकाको पुर्व स्वीकृति लिनु पर्ने,

(६) कुनै सामाजिक, परोपकारी वा कल्याणकारी संस्थाले मुनाफा नलिने उद्देश्यबाट स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसाय सञ्चालन गर्न चाहेमा तोकिएको प्रकृयाबाट स्वीकृति लिई सार्वजनिक गुठी अन्तर्गत स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसाय सञ्चालन गर्नसक्नेछ ।

(७) उपदफा (६) बमोजिम सञ्चालित स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य व्यवसायले पालना गर्नु पर्ने सर्त तथा अन्य व्यवस्था कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(८) प्रचलित कानून बमोजिम अनुमती/स्वीकृती प्राप्त गरी मर्चवारी गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका क्षेत्राधिकार भित्र पर्ने स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य व्यवसाय यसै ऐन अनुसार स्थापन भएको मानिने छ । त्यस्ता संस्थाहरुले यो ऐन जारी भएको मितिले ३ (तीन) महिना भित्र दर्ता नियमित गर्न/गराउन तोकिएको ढाँचामा सम्पूर्ण विवरण सहितको निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

(९) स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्य व्यवसाय दर्ता तथा सञ्चालन प्रचलित कानून र कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

(१०) उपदफा (२) र (३) बमोजिम खोलिएका कुनै पनि नीजि, सामाजिक, परोपकारी वा कल्याणकारी संस्थाले स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसाय बाट यो ऐन र अन्तर्गत बनेको नियमावली विपरीत अन्य कुनै काम गरेमा मर्चवारी गाउँपालिकाले त्यस्तो कुनै नीजि स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य व्यवसायलाई प्रदान गरेको अनुमति वा स्वीकृति मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारिशमा रद्द गर्न सक्नेछ । त्यसरी अनुमति वा स्वीकृति रद्द गर्नु अघि सफाई पेशगर्ने मौका दिइनेछ । खारेजी उपर चित्त नबुझे सम्बन्धित निकायमा उजुरी दिन सकिने छ ।

परिच्छेद ६

स्वास्थ्य संस्था स्थापना र सञ्चालन मापदण्ड सम्बन्धी व्यवस्था

२३. अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था सञ्चालन मापदण्ड: (१) मर्चवारी गाउँपालिकाले तोकिएको मापदण्ड पुरा गरि १५(पन्ध्र) बेडामम्म क्षमताको अस्पताल सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(२) मर्चवारी गाउँपालिकाले प्रत्येक वडामा कमिमा एउटा स्वास्थ्य संस्था रहनेगरी र जनसंख्याको अनुपातमा थप गर्न आवश्यक रहेमा देहायका पूर्वाधार पूरा गरी स्वास्थ्य चौकी वा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

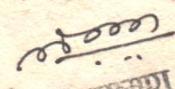
(क) जनशक्ति: नेपाल सरकारबाट तोकिएको न्यूनतम मापदण्ड बमोजिमको दरबन्दी अनुसारको जनशक्ति रहनेछ । आवश्यकता अनुसार मर्चवारी गाउँपालिकाको थप मापदण्ड र जनशक्ति थप गर्न सक्नेछ ।

(ख) भवन कोठा: प्रशासन कक्ष, औषधी भण्डारण तथा वितरण कक्ष, प्राथमिक उपचार कक्ष जस्ता सुविधा सहितको भवन ।

(ग) उपकरण: आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न आवश्यक उपकरणहरु ।

केशव नेपाल
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मी अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(३) आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा केन्द्र : मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र जडिबुटी, प्राकृतिक चिकित्सा, योगा, ध्यान लगायतका रोकथाममूलक र वैकल्पिक चिकित्सा सेवाको प्रवर्द्धनका लागि समुदाय वा ट्रष्टहरुसँगको साभेदारीमा वा मर्चवारी गाउँपालिका आफैले आयुर्वेद र प्राकृतिक चिकित्सा केन्द्रको स्थापना र सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।

(क) जनशक्ति नेपाल सरकारबाट तोकिएको दरवन्दी अनुसारको जनशक्ति हुनेछ । मर्चवारी गाउँपालिकाले थप जनशक्ति ताकेन सक्नेछ ।

(ख) भवन कोठा: प्रशासन कक्ष, औषधी भण्डारण तथा वितरण कक्ष, प्राथमिक उपचार कक्ष, पूर्वकर्म कक्ष जस्ता सुविधा सहितको भवन ।

(ग) उपकरण: आधारभूत आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा सेवा प्रदान गर्न आवश्यक उपकरणहरु ।

२४. निजी क्षेत्रले अस्पताल सञ्चालन गर्न सक्ने: (१) मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र निजी क्षेत्र तथा ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी संस्थाद्वारा अस्पताल सञ्चालन गर्न चाहेमा १५(पन्ध्र) शैया सम्मको सञ्चालन अनुमति नगर/गाउँपालिकाले दिनसक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम अस्पताल सञ्चालन गर्न चाहने निकायले अनुमतिको लागि तोकिएको ढाँचा र प्रकृया अनुसार निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(३) स्वास्थ्य अनुगमन उप-समितिले प्राप्त निवेदन उपर छलफल तथा आवश्यक अनुगमन गरी तोकिएको मापदण्ड पुरा गरेमा अस्पताल सञ्चालनको स्वीकृति प्रदान गर्न सक्नेगरी आशय-पत्र प्रदान गर्न स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समिति माफत कार्यपालिकालाई सिफारिस गर्नेछ ।

(४) उपदफा (३) को आधारमा कार्यपालिकाले दुई वर्षभित्र तोकिएको मापदण्ड पुरा गरेमा अस्पताल सञ्चालनको स्वीकृति प्रदान गर्न सकिने प्रकारको आशय पत्र प्रदान गर्नेछ ।

(५) तोकिएको समयसीमा भित्र यसै ऐन बमोजिम तोकिएको पूर्वाधार तयार गरी स्वीकृतिका लागि कार्यपालिकाले निवेदन दिनु पर्नेछ ।

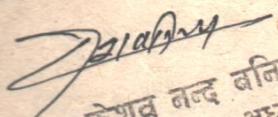
(६) उपदफा (५) बमोजिमको निवेदन उपर आवश्यक अनुगमन गरी तोकिएको मापदण्ड पुरा गरेको ठहर गरेमा अस्पताल सञ्चालनको अनुमति प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(७) स्वास्थ्य अनुगमन उप-समितिले गाउँ नगर क्षेत्रमा सञ्चालित सबै निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको निश्चित रूपमा अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।

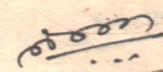
(८) स्वास्थ्य संस्था स्थापना र सञ्चालनका लागि आवश्यक पूर्वाधार, जनशक्ति, औजार तथा उपकरण र अन्य व्यवस्था कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२५. मापदण्ड पूरा नगरेमा सजाय हुने: (१) स्वास्थ्य संस्था, प्रयोगशाला, फार्मसी जस्ता स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनको स्वीकृति लिदा तोकिएको मापदण्ड पुरा नभएको तर भुठो विवरण दिएको वा अस्थायी रूपमा मापदण्ड पूरा गरेको पाइएमा अनुगमन उप- समितिले अनुगमन गरी सचेत गराउने, जरिवाना गराउने तथा स्वीकृति खारेजीको लागि मर्चवारी गाउँपालिकामा सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(२) स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत स्वास्थ्य व्यवसायी परिषदमा दर्ता भएको स्वास्थ्यकर्मीले मात्र सेवा प्रदान गर्नुपर्नेछ । अन्यथा प्रचलित कानून बमोजिम दण्ड जरिवाना देखि अनुमति खारेज गर्न सकिनेछ ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रायपुर स्याङ्गेही
सुर्खेत प्रदेश, नेपाल
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

२६. सहूलियत र छुटको व्यवस्था गर्नुपर्ने: (१) सामुदायिक, निजी तथा ट्रष्ट वा लोककल्याणकारी संस्थाद्वारा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरूले कुल सेवाग्राहिको कम्तीमा १० प्रतिशत गरिव, विपन्न, असहाय, अपांग, सिमान्तकृत तगाएतका सेवाग्राहिकलाई नि:शुल्क सेवा प्रदान गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदका (१) बमोजिमको दिइएको सेवाको आधार सहितको विवरण मर्चवारी गाउँपालिकामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ७

कोष, शुल्क तथा स्वास्थ्य संस्थाको सम्पत्ति सम्बन्धी व्यवस्था

२७. स्वास्थ्य सेवा विकास कोष: (१) स्वास्थ्य संस्थाको भौतिक पूर्वाधार विकासमा सहयोग पुऱ्याउन तथा त्यस्ता संस्थामा समेत सम्भार तथा गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न मर्चवारी गाउँपालिकामा स्वास्थ्य सेवा विकास कोष स्थापना गर्न सकिनेछ । कोषको सञ्चालन कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

२८. आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा कोष: (१) मर्चवारी गाउँपालिका पालिका मातहतमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूमासञ्चालन तथा सेवा प्रवाहको व्यवस्थापन हुने गरी आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा कोष स्थापना गर्न हुनेछ ।

२९. शुल्क सम्बन्धी व्यवस्था: (१) आधारभूत स्वास्थ्य सेवा गाउँ/ नगरपालिका मातहतका कुनै पनि स्वास्थ्य संस्थाबाट कुनै पनि किसिमको शुल्क लिन पाइने छैन ।

(२) मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वामित्व भएका स्वास्थ्य संस्थाबाट नि:शुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि मर्चवारी गाउँपालिकाले आवश्यक स्रोतको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

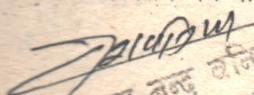
(३) उपदका (१) मा जुनसुकै कुरा लेखाएतापनि नि:शुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नका लागि तोकिएको बाहेकका सेवा दिन मर्चवारी गाउँपालिकाले आफ्नो पहलमा धन सेवा दिदा श्रोत र सामर्थ्य नपुगी सेवा तथा वस्तु खरिद, उपयोग, सञ्चालन व्यवस्थापनका लागि स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारीसमा कार्यपालिकाले निर्धारण गरेको सेवा शुल्क स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरी लागु गर्न सक्नेछ ।

(४) सामुदायिक, निजी तथा लोक कल्याणकारी स्वास्थ्य संस्थाहरूले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाको शुल्क सेवा र गुणस्तरको आधारमा स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिको सिफारीसमा कार्यपालिकाले निर्धारण गरि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरी लागु गर्न सक्नेछ ।

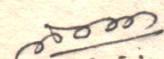
(५) कसैले विपरीत शुल्क लिन स्वास्थ्य संस्थालाई लिएको शुल्कको प्रकृति हेरी पहिलो पटकमा दश हजार रूपैयाँ देखि हजारौं रूपैयाँसम्म जरिवाना र दोहोरिद्वै गएमा प्रत्येक पटक दोब्बर जरिवाना गर्न सक्नेछ ।

३०. स्वास्थ्य संस्थाको सम्पत्ति: (१) मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा आएको र आउने स्वास्थ्य संस्थाको नाममा रहेको चल अचल सम्पत्ति मर्चवारी गाउँपालिकाको सम्पत्ति हुनेछ । मर्चवारी गाउँपालिकाले प्रयोगमा आउने बाहेक अन्य सम्पत्ति प्रचलित कानून बमोजिम बेचबिखन गरी प्राप्त भएको रकम मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सेवा विकास कोषमा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

(२) सार्वजनिक गुठी अन्तर्गत सञ्चालित संस्थाको सम्पत्ति सोही गुठीको नाममा रहनेछ । कुनै स्वास्थ्य संस्था सार्वजनिक गुठीको रूपमा सञ्चालन गरिएकोमा त्यस्तो संस्थाको सम्पत्ति सार्वजनिक सम्पत्ति मानिनेछ र त्यस्तो सम्पत्तिको स्वरूप परिवर्तन गर्न पाइने छैन ।

केशव बज्र उजियारा
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
कार्यपालिका अध्यक्ष कार्यालय
राजपुर, सप्तरी
सुम्बिको, सप्तरी, नेपाल
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(३) नीजि (नीजि, साभेदारी तथा नीजि, साभेदारी कम्पनि) स्वमित्वमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरुको सम्पत्ति सम्बन्धित व्यक्ती वा निकायको स्वमित्वमा रहनेछ ।

(४) नीजि (नीजि, साभेदारी तथा नीजि, साभेदारी कम्पनि) स्वमित्वमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरुले कुनै व्यक्ति वा संघ संस्थासँग दानदातव्यको रुपमा कुनै किसिमको चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्नु अघि मर्चवारी गाउँपालिकाको पुर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ । तर विदेशी व्यक्ति वा संघसंस्थाबाट त्यसरी चल, अचल सम्पत्ति प्राप्त गर्न मर्चवारी गाउँपालिकाको सिफारीसमा संघीय सरकारबाट पुर्व स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

(५) संघीय सरकारको स्वीकृतिमा प्राप्त गरेको सम्पत्ति संघीय सरकारको स्वीकृति बेगर र मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वीकृतिमा प्राप्त गरेको सम्पत्ति मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वीकृति बेगर बेचविखन तथा अन्यथा गर्न पाइने छैन ।

३१. छुट र सुविधा: (१) सामुदायिक र सार्वजनिक गुठीको रुपमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाको नाममा जुनसुकै लिखत पारित गर्दा रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्ने छैन ।

(२) उपदफा (१) मा लेखिएको बाहेक अन्य संस्थाको नाममा कुनै लिखत पारित गर्दा कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिमको रजिष्ट्रेशन दस्तुर लाग्नेछ ।

(३) सरकारी, सामुदायिक र सार्वजनिक गुठीको रुपमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थालाई दिइने अन्य छुट र सुविधा कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ ।

परिच्छेद ८

औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण सम्बन्धी व्यवस्था

३२. वार्षिक खरिद योजना बनाउनु पर्ने: (१) आफ्नो क्षेत्रभित्र वार्षिक रुपमा आवश्यक पर्ने औषधी तथा स्वास्थ्यजन्य सामाग्रीको खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने वार्षिक खरिद योजना बनाई स्वीकृत गराउनु पर्नेछ ।

(२) वार्षिक खरिद योजना स्वास्थ्य शाखाको सहयोगमा खरिद इकाइले तयार गर्नेछ ।

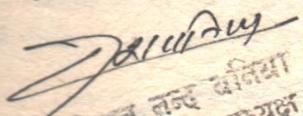
३३. औषधी तथा स्वास्थ्यजन्य सामाग्रीको खरिद: (१) औषधी तथा स्वास्थ्यजन्य सामाग्रीको खरिदका लागि मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाले प्रक्रिया अगाडी बढाउने छ ।

(२) औषधी तथा स्वास्थ्यजन्य सामाग्रीको खरिद कार्यमा प्रचलित कानूनको प्रावधान अनुसार गर्नु पर्नेछ ।

(३) नगर/गाउँपालिकाले खरिद गरेको उपकरण र औषधीको कूल परिमाण र मूल्य खरिद मितिको एक हप्ताभित्र सार्वजनिक गर्नु पर्नेछ ।

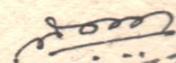
३४. औषधी तथा स्वास्थ्यजन्य सामाग्रीको भण्डारण: (१) खरिद गरिएको औषधी तथा स्वास्थ्य उपकरणको सुरक्षित भण्डारणको लागि तोकिएको मापदण्ड पुरा हुने गरि छुट्टै भण्डारण कक्षको व्यवस्था गर्नुपर्नेछ ।

(२) सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाले नगर/गाउँपालिकाबाट प्राप्त गरेको उपकरण र औषधी तथा औषधी वितरण सम्बन्धी विस्तृत विवरण त्रैमासिक रुपमा सार्वजनिक गर्ने र सम्बन्धित मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखामा बुझाउनु पर्नेछ ।

केशव बज्रा
गाउँपालिका अध्यक्ष

परिच्छेद ९

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सम्बन्धी व्यवस्था

३५. स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर तोक्न सक्ने: (१) मर्चवारी गाउँपालिकाले स्थानीय स्तरमा सञ्चालित चिकित्सकीय उत्पादन र स्वास्थ्य सेवाहरूको गुणस्तर निर्धारण गर्न सक्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गुणस्तर निर्धारण गर्दा मर्चवारी गाउँपालिका गुणस्तर सुनिश्चितता उप-समितिले न्यूनतम सेवा मापदण्ड र राष्ट्रिय चिकित्सा मापदण्ड अनुरूप हुने गरी निर्धारण गर्नुपर्नेछ।

(३) मर्चवारी गाउँपालिका अनुगमन तथा गुणस्तर सुनिश्चितता उप-समितिले नियमित रूपमा मर्चवारी गाउँपालिका पालिका क्षेत्राधिकार भित्र रहेका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरूको गुणस्तर लेखाजोखा गर्नुपर्नेछ।

३६. सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापन: (१) मर्चवारी गाउँपालिकाले राष्ट्रिय र प्रादेशिक नीति अनुसार स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक सहजीकरण, जनचेतनाका कार्यक्रम तथा अभियानहरू सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नेछ।

(२) आवश्यकता अनुसार अन्य सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरू तय गरी सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद १०

आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा संक्रामक रोग व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था

३७. आपतकालिक स्वास्थ्य सेवा तथा व्यवस्थापन: (१) मर्चवारी गाउँपालिका पालिकाले आपतकालिन स्वास्थ्य सेवा योजना, स्वास्थ्य क्षेत्र विपद तथा प्रतिकार्य योजना तयार गरि लागु गर्नेछ।

(२) आपतकालिन अवस्थामा तत्कालै स्वास्थ्य सेवा पुराउन द्रुत प्रतिकार्य टोलि तथा आपतकालिन चिकित्सकिय समुह परिचालन गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम द्रुत प्रतिकार्य टोलि तथा आपतकालिन चिकित्सकिय समुहको गठन, परिचालन तथा श्रोत व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

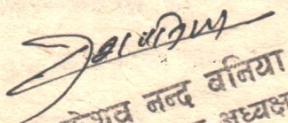
(४) गाउँ तथा नगरपालिका स्तरमा विपद व्यवस्थापन केन्द्र स्थापनका तथा संचालन गर्न सकिनेछ यसरी विपद व्यवस्थापन केन्द्र संचालन गर्दा नजिकको स्थानीय तहसंग संयुक्त रूपमा संचालन गर्नु पर्नेछ।

३८. संक्रामक रोग रोकथाम तथा व्यवस्थापन: (१) स्थानीय स्तरमा कुनै नागरिकलाई संक्रामक रोग लागेमा सो को जानकारी २४ घण्टाभित्र नजिकको सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था वा स्वयमसेविकालाई टिपोट गराउनु पर्नेछ।

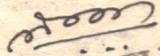
(२) कसैलाई नसर्ने रोग लागेको थाहा हुन आएमा सो को जानकारी ५ दिनभित्र नजिकको सामुदायिक स्वास्थ्य संस्था वा स्वास्थ्य माहिला स्वास्थ्य स्वयम सेविकालाई टिपोट गराउनु पर्नेछ।

(३) टिपोट गराइएका रोगीहरूको विवरण सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थाहरूले मासिक रूपमा वडा समिति र मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य सूचना प्रणालीमा दाखिला गराउनु पर्नेछ।

(४) स्थानीय स्तरमा रोगको महामारी फैलिएमा नगर/गाउँपालिकाले सो को प्रभावक्षेत्र निक्यौल गरी विद्यालय बन्द गर्न, अस्थायी रूपमा बस्ती खाली गर्न वा अन्यत्रका सर्वसाधारणलाई भ्रमणमा प्रतिबन्ध समेत लगाउन सक्नेछ।

केशव नन्द बनिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रस्यपुर स्थित
सुनसरी जिल्ला, नेपाल
२०७३

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

१५) महामारीबाट थप क्षति हुन नदिन आवश्यक शतकता अपनाउने, आवश्यक जनशक्ति परिचालन गर्ने र थप जनशक्तिको लागि छिमेकी स्थानीय सरकार, प्रदेश सरकार र संघीय सरकार समक्ष अनुरोध गरी प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ११

जनस्वास्थ्य संरक्षण, प्रवर्धन तथा वातावरणिय स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यवस्था

३९. जनस्वास्थ्य प्रवर्धन: (१) खाद्यान्न, तरकारी तथा फलफुल, दुग्धजन्य पदार्थ, मासु जन्य पदार्थ, पानि लगायतका उपभोग्य वस्तुको उत्पादन, भण्डारण तथा बिक्री वितरणलाई स्वच्छ, र गुणस्तरीय बनाउन मर्चवारी गाउँपालिका पालिकाले न्यूनतम गुणस्तर मापदण्ड तोक्न सक्नेछ ।

(२) जनस्वास्थ्य मैत्री आवास तथा पुर्वाधार निर्माण, जनस्वास्थ्य लाई प्रभावित पार्ने विज्ञापन तथा प्रचार प्रसार, सामाजिक संस्कृतिक अन्धविश्वास लाई नियमन गर्न मर्चवारी गाउँपालिका पालिकाले आवश्यक कानून बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

(३) जनस्वास्थ्य प्रवर्धनका लागि मर्चवारी गाउँपालिका पालिका क्षेत्रमा रहेका रणनीतिक स्थानहरूमा सावजनिक शौचालय, योग तथा व्यायमशालाहरू, खुल्ला स्थान तथा खेल मैदानहरू, हरित उद्यान लगायतका सेवा तथा संरचनाहरू स्थापना तथा संचालन गर्नुपर्ने छ ।

(४) पेशागत स्वास्थ्य सुरक्षालाई व्यवस्थित र मर्यादित बनाउन मर्चवारी गाउँपालिका पालिकाले आवश्यक मापदण्ड तयार गरि लागु गर्न सक्नेछ ।

(५) जनस्वास्थ्य प्रवर्धन सम्बन्धी अन्य व्यवस्थाहरू तोकिए बमोजिम हुनेछ ।

४०. वातावरणिय स्वास्थ्य: (१) ध्वानी, बायु, जल तथा दृश्य प्रदूषणले जनस्वास्थ्यमा पार्ने प्रभावलाई न्यूनिकरण गर्न गाउँ / नगर पालिकाले आवश्यक मापदण्ड बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

(२) मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई शाखाले व्यक्तिगत, घरेलु तथा सामुदायिक सरसफाईका मापदण्ड तयार गरी प्रत्येक आर्थिक वर्षको पहिलो महिना भित्र कार्यपालिका बैठकबाट अनुमोदन गराई लागु गर्नु पर्नेछ ।

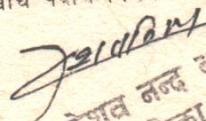
(३) एक परिवारको शौचालय, ढल र फोहरमैला व्यवस्थित नभएको कारण अर्को परिवारमा हानी नोक्सानी पर्न गएमा सो को क्षतिपूर्ति हानी पुऱ्याउने परिवारले तिर्नु पर्नेछ ।

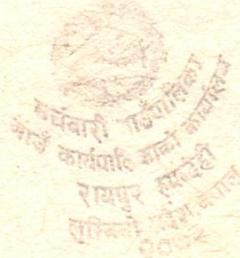
(४) शहरी तथा अर्ध शहरी क्षेत्रमा निश्कासित फोहरमैला पूनः प्रयोग गरी कम्पोष्ट मल बनाइएको अवस्थामा मर्चवारी गाउँपालिकाले प्रोत्साहन रकम प्रदान गर्न सक्नेछ ।

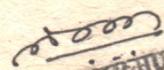
(५) स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैला संकलन, प्रशोधन, विसर्जन र नियमनको लागि प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको मापदण्ड बमोजिम हुनेछ । आफ्नो स्वास्थ्य संस्थाबाट उत्पन्न भएको फोहोरमैला तोकिएको मापदण्ड अन्तर्गत व्यवस्थापन गर्नु सम्बन्धीत संस्थाकै दायित्व हुनेछ ।

४१. सुती, मदिरा तथा सुतीजन्य पदार्थको नियमन: (१) सुती तथा मदिराजन्य पदार्थ बिक्री वितरणको लागि मर्चवारी गाउँपालिकाबाट छुट्टै अनुमति लिनु पर्नेछ ।

(२) खाद्य पदार्थ बिक्री गर्ने पसलमा सुती तथा मदिराजन्य पदार्थ बिक्री वितरण गर्न बन्देज गरिनेछ ।

केशव नन्द
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
सुती कार्यालयको कार्यालय
रायपुर सप्तरी
सुनसरी जिल्ला

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(३) सुर्ती, मदिरा र लागु पदार्थजन्य वस्तुको विक्री बितरण र प्रयोगमा नियन्त्रण गर्न निषेधित र खुल्ला क्षेत्रहरु तोक्न सक्नेछ।

(४) खाद्य पदार्थसँगै सुर्ती तथा मदिराजन्य पदार्थ विक्री बितरण गरेमा, निषेधित क्षेत्रमा धुम्रपान र मदिरा सेवन गरेमा स्थानीय प्रशासनको सहयोगमा मर्चवारी गाउँपालिकाले कारवाही गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद १२

जरिवाना सम्बन्धि व्यवस्था

४२. जरिवाना गरिने: (१) कसैले सरकारी, समुदायिक, सार्वजनिक गुठीको स्वामित्वमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्था तथा स्वस्थ सेवा व्यवसायको सम्पत्ति हिनामिना वा नोक्सान गरेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई मर्चवारी गाउँपालिका स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापन समितिले पेश गरेको राय सुझाव तथा प्रतिवेदनको आधारमा न्यायीक समितिले बिगो असुल गरी बिगो बमोजिम जरिवाना गर्न सक्नेछ।

(२) कुनैपनि स्वास्थ्य सेवा प्रदायक संस्था वा व्यक्तिले यस ऐन विपरित कुनै कार्य गरेमा, मर्चवारी गाउँपालिकाले तोकेको मापदण्ड पुरा नगरेमा, मर्चवारी गाउँपालिकाले दिएको निर्देशन पालन नगरेमा कसुरको गाम्भिर्यतालाई विचार गरि न्यायीक समितिले पाँच लाख रुपैया सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ।

(३) कसैले देहायका कार्य गरेमा, गर्न लगाएमा वा सो कार्य गर्न सहयोग पुऱ्याएमा त्यस्तो व्यक्तिलाई कसुरको मात्र हेरी कानूनले तोके बमोजिम सजाय हुनेछ:

(क) उपचार, सेवा र सेवा सग सम्बन्धित विषयको व्यक्तिगत गोपनियता भङ्ग गरेमा,

(ख) स्वास्थ्य परीक्षण उपचार तथा सेवा दिदा लापरवाही, विभेद वा गैर जिम्मेवारीपूर्ण कार्य गरेमा,

(ग) उपचारमा बर्दनीयत राखी दुख दिएमा, अमर्यादित कार्य गरेमा,

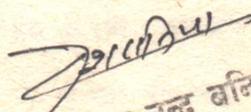
(घ) कानून विपरितका अन्य कार्य गरेमा।

(४) जरिवाना सम्बन्धि अन्य व्यवस्था प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

(५) उपदफा (१), (२), (३), (४) बमोजिम जरिवाना गर्नु अघि कार्यपालिकाले तोकिए बमोजिम काम, कर्तव्य र अधिकार भएको छानविन समिति गठन गरि छानविन गर्नेछ।

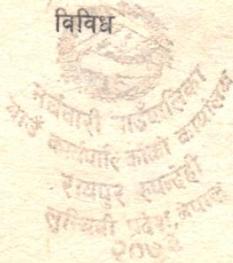
(६) मर्चवारी गाउँपालिकाको तथा तोकिएको अधिकारीले गरेको सजायको आदेश उपर कानून बमोजिम पुनरावेदन लाग्नेछ।

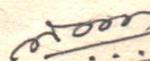
४३. प्रचलित कानून बमोजिम सजाय हुने: (१) यस ऐन बमोजिम सजाय हुने कुनै कसुरमा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम पनि सजाय हुन सक्ने अवस्था रहेछ भने सोहि कानून बमोजिम सजाय गर्न यस ऐनले बाधा पुऱ्याउने छैन।

केशव जद्ध बजिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

परिच्छेद १३

विविध

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

४४. सुरक्षित क्षेत्रको रूपमा कायम गर्नुपर्ने: (१) स्वास्थ्य संस्थामा स्वतन्त्र र भय रहित रूपमा उपचार तथा सेवा पाउने वातावरण सिर्जना गर्न तथा कुनै पनि किसिमको अवाञ्छित क्रियाकलाप हुन नदिने गरी सुरक्षित क्षेत्र कायम गर्नु सबैको कर्तव्य हुनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सुरक्षित क्षेत्र कायम गर्दा स्वास्थ्य संस्थाले पालना गर्नु पर्ने सर्त तथा मापदण्ड कार्यपालिकाले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछन्।

(३) कुनैपनि स्वास्थ्य संस्थामा उपचार तथा सेवामा लिङ्ग, धर्म, वर्ण, जात, वर्ग आदिको आधारमा भेदभाव एवं दुर्व्यवहार दण्डनिय हुनेछ।

(४) कुनैपनि स्वास्थ्य संस्थामा उपचार तथा सेवा दिदा सेवा लिनेको व्यक्तिगत गोपनीयताको हक सुरक्षित गराउनु सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था र कार्यरत स्वस्थ्यकर्मीको कर्तव्य हुनेछ। व्यक्तिगत गोपनीयताको हक सुरक्षित नभएको वा कुनैपनि बहानामा अन्यथा भए गरेको पाइएमा प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ।

४५. निजी मेडिकल कलेज, अध्ययन संस्थान र ठूला अस्पताल सञ्चालनका लागि सिफारिस: (१) संघीय, प्रादेशिक मापदण्ड अनुरूप निजीस्तरमा मेडिकल कलेज तथा स्वास्थ्य अध्ययन संस्थान, अस्पताल वा निदान केन्द्र स्थापनाका लागि सम्बन्धित वडा र मर्चवारी गाउँपालिकाबाट सिफारिस लिनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको सिफारिस लिदा वातावरणीय प्रभाव अध्ययन गरी स्थानीय स्तरमा पर्ने नकारात्मक प्रभावहरूको न्यूनीकरणका लागि कार्यक्रम र बजेट प्रस्ताव गरिएको हुनु पर्नेछ।

(३) सिफारिसका लागि मर्चवारी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनले तोके बमोजिमको राजश्व दस्तुर बुझाउनु पर्नेछ।

४६. अभिलेखिकरण तथा प्रतिवेदन: (१) मर्चवारी गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका संचालनमा रहेका सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाबाट सेवा लिएका हरेक सेवाग्राहिको अभिलेख सुरक्षित रूपमा राख्ने र तोकिएको निकायमा प्रतिवेदन गर्ने व्यवस्था मिलाउनुपर्ने छ।

(२) मर्चवारी गाउँपालिका तथा सम्बन्धित निकायले माग गरेको अवस्थामा वा कुनैपनि समयमा तोकिएका विवरणहरू माग गर्ने निकायमा पेश गर्नु सम्बन्धित संस्थाको जिम्मेवारी हुनेछ।

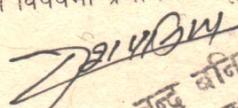
४७. नियम बनाउने अधिकार: (१) यो ऐन कार्यान्वयनको लागि मर्चवारी गाउँपालिकाले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ।

४८. संक्रमणकालीन व्यवस्था: (१) यस ऐनले तोकिएको तथा तोकिए बमोजिम हुने भनी व्यवस्था गरेको काम नियमावली नआएसम्म कार्यपालिकाले गर्नसक्नेछ।

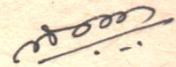
४९. बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार: (१) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न कुनै बाधा अडकाउ परेमा कार्यपालिकाले त्यस्तो बाधा अडकाउ हटाउन आदेश जारी गर्नसक्नेछ।

५०. खारेजी र बचाउ:

(१) यो ऐन बन्नुभन्दा पहिले प्रचलित कानून अनुसार भएरएका कामहरू यसै ऐन अनुसार भएको भानिनेछ, गंजम र अन्य विषयमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ।

केशव बन्दी
गाउँपालिका अध्यक्ष

मर्चवारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
रायपुर, सुनसरी
सुनसरी प्रदेश नेपाल
२०७३

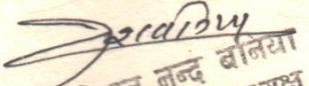

लक्ष्मण अर्याल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी

(२) संघीय र प्रादेशिक कानूनसँग बाभिन गएमा बभिन गएका यस ऐनका दफा र उपदफाहरू बाभिएको हदसम्म स्वतः खारेज हुनेछ ।

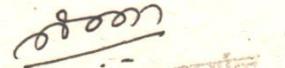
(३) यसअघि कानून बमोजिम नियुक्त स्वास्थ्यकर्मी, कर्मचारी स्वयमसेवकहरूलाई नेपाल सरकारले दिइदै आएको सुविधामा कुनै किसिमको कटौती गरिने छैन । तर यो व्यवस्थाले कानून बमोजिम दण्ड, सजाय कार्यवाही गर्न बाधा पर्नेछैन ।

निर्णय :

यो मर्चवारी गाउँपालिकाको स्वास्थ्य तथा सरसफाई ऐन, २०७८ मिति २०७८ साल माघ २५ गतेका दिन मर्चवारी गाउँ सभाबाट पारित भयो । आजैका मिति देखि लागु गर्ने भनि दस्तखत गरि दियो ।

केशव नन्द बानिया
गाउँपालिका अध्यक्ष

लक्ष्मण अर्याल
मुख प्रशासकीय अधिकृत